

Денис Олександрович ШИНГАРЬОВ,
аспірант Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого (м. Харків),
shingarov2009@mail.ru

УДК 343.102 (478+100)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ СЛІДЧИМ СУДДЕЮ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Досліджено зарубіжний досвід проведення допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування у таких державах, як Франція, Молдова, Литва, Грузія. Приділено увагу питанням, присвяченим суб'єктному складу допиту вказаного виду, підставам, у зв'язку з якими він проводиться, а також забезпеченню прав та законних інтересів осіб при його здійсненні. Аналіз вказаних питань, а також прикладів із правозастосовної практики, дозволяє зробити висновки про те, що на сьогодні, ст. 225 Кримінального процесуального кодексу України потребує нормативного вдосконалення. Зокрема пропонується розширити коло суб'єктів, які можуть бути допитані слідчим суддею під час досудового розслідування, а також підстав для проведення такого допиту. У той же час обґрунтовано, що закріплення в Кримінальному процесуальному кодексі України вичерпного переліку підстав для проведення допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування є недоцільним.

Ключові слова: допит, досудове розслідування, слідчий суддя, забезпечення прав.

Поява в Кримінальному процесуальному кодексі України (далі — КПК України) такої засади кримінального провадження, як безпосередність дослідження показань, речей і документів (ст. 23 КПК України) [1], зміст якої знаходить свій вияв, зокрема, в неможливості обґрунтовувати судові рішення показаннями, наданими слідчому, прокурору, або посилатися на них судом, значно підвищила відповідальність під час здійснення кримінального провадження як судових органів, так і органів досудового розслідування. У той же час законодавець, враховуючи цілком реальну можливість існування обставин об'єктивної дійсності, які можуть призвести до неможливості реалізації права окремих учасників кримінального провадження давати показання, які матимуть доказове значення [2, с. 84], а отже, і права впливати на вирішення кримінального провадження, передбачив такий виняток із засади безпосередності дослідження показань, речей і документів як допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні (ст. 225 КПК України), який проводиться слідчим суддею.

Інститут допиту особи слідчим суддею на стадії досудового розслідування є новелою для вітчизняного кримінального процесуального законодавства,

оскільки ані КПК України 1960 р., ані попередні кодекси не передбачали можливості проведення такого різновиду допиту взагалі.

У той же час для того, щоб всебічно осмислити теоретичні основи допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування, зрозуміти його сутність і призначення, а також для забезпечення його належної реалізації в практичних умовах, в тому числі і для забезпечення прав та законних інтересів осіб, які допитуються, необхідним є аналіз зарубіжного законодавства, яке регламентує проведення допиту вказаного виду.

З моменту прийняття КПК України 2012 року питання, присвячені проведенню допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування, в тому числі аналізу цього інституту в зарубіжних країнах, не отримали ґрунтовного дослідження. Окремі аспекти проведення такого допиту розглядалися в працях М. Є. Шумило, О. А. Банчука, І. В. Гловюк. До прийняття КПК України 2012 року, питання можливості проведення допиту слідчим суддею розглядалося в праці Ю. В. Скрипіної “Слідчий суддя в системі кримінально-процесуальної діяльності (порівняльно-правове дослідження) 2008 року.

Метою статті є дослідження зарубіжного досвіду забезпечення прав і законних інтересів осіб під час проведення допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування на прикладі КПК таких держав, як Франція, Молдова, Литва та Грузія, порівняння відповідних положень іноземних законодавств з вітчизняним (у тому числі із наведенням прикладів практичної реалізації норм КПК України), а також вироблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства України в указаній сфері.

Допит на стадії досудового розслідування слідчим суддею відомий законодавству багатьох держав, але в той же час особливості в його регламентації та проведенні значно відрізняються на національних рівнях.

Необхідно зазначити, що в деяких державах, зокрема у Франції, досудове розслідування як стадія кримінального процесу здійснюється слідчим суддею. Так, глава I частини третьої КПК Франції “Слідчі органи” має назву “Слідчий суддя — слідчий орган першої інстанції”. У ст. 82¹ цієї глави КПК Франції передбачено можливість сторони під час слідства направляти слідчому судді письмове і мотивоване клопотання про проведення допиту, допиту будь-якого свідка або очної ставки. У разі задоволення такого клопотання, слідчий суддя зобов’язаний провести такий допит протягом 30 діб з моменту отримання відповідного клопотання.

З цього приводу Г. В. Диков зазначає, що в такому випадку слідчий суддя — “це специфічна фігура, яка за статусом та низкою інших характеристик належить до судової влади, хоча багато авторів вважають, що слідчий суддя скоріше виконує функцію обвинувача” [3, с. 412]. Крім цього, характеризуючи таку практику здійснення досудового розслідування, цей же автор вказує на те, що “у будь-якому разі присутність слідчого судді на початкових стадіях процесу наближує процедуру отримання показань до судової і відповідно може компенсувати відсутність повноцінного дослідження показань свідка “справжнім” суддею (який розглядає справу по суті)” [3, с. 412–413]. Слід зауважити, що вітчизняний законодавець, передбачаючи процедуру проведення допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування, виходив не стільки із можливості “компенсувати” (в аспекті відновлення), а скільки із необхідності своєрідного “депонування” (від. лат. *deponere* — здача цінних паперів, інших цінностей до кредитних установ [4, с. 162]) показань, наданих слідчому судді під час досудового

розслідування, як на то вказує О. А. Банчук [5], оскільки такі показання вже можуть досліджуватися в ході судового розгляду та ними можуть обґрунтовуватися висновки суду.

Першочергове питання, пов'язане із забезпеченням прав учасників кримінального провадження при проведенні допиту на стадії досудового розслідування слідчим суддею, присвячено його суб'єктному складу, тобто яких саме суб'єктів кримінального процесу може бути допитано в судовому засіданні.

Так, КПК Молдови в п. 6 ч. 1 ст. 41 відносить до компетенції судді з кримінального переслідування (аналог слідчого судді за КПК України) забезпечення судового контролю в ході кримінального переслідування шляхом допиту свідків згідно з положеннями ст.ст. 109 та 110 КПК Молдови, які, в свою чергу, регламентують порядок і спеціальні способи такого допиту свідка.

Аналогічний суб'єктний склад встановлений у ст. 114 КПК Грузії, в якій закріплено, що за наявності підстав, передбачених пп. а–г ч. 1 ст. 114 КПК Грузії, на стадії слідства за клопотанням сторони, за місцем провадження слідства чи місцезнаходження свідка в якості свідка перед суддею-магістратом (аналог слідчого судді за КПК України) може бути допитана особа.

Натомість, КПК Литви значно розширює перелік осіб, що можуть бути допитані суддею досудового слідства (аналог слідчого судді за КПК України). Так, законодавством цієї держави передбачена можливість проведення допиту свідка (ст. 184 КПК Литви), підозрюваного (ст. 189 КПК Литви), потерпілого (ст. 203 КПК Литви).

У той же час КПК України в ст. 225 до суб'єктного складу осіб, які можуть бути допитані під час досудового розслідування в судовому засіданні слідчим суддею, відносить тільки свідка і потерпілого.

Для кращого розуміння питання про суб'єктний склад осіб, що можуть допитуватися в судовому засіданні, але на стадії досудового розслідування, а отже, і усвідомлення ступеня забезпеченості їх прав і законних інтересів, в тому числі і в порівнянні з іншими учасниками кримінального провадження, позбавленими такого права, необхідно проаналізувати підстави, у зв'язку з якими проводиться зазначений допит.

У ч. 3 ст. 109 КПК Молдови йдеться про те, що у випадку, якщо свідок не зможе бути присутнім при розгляді справи в суді через його виїзд за кордон або через інші обґрунтовані причини, а також для того, щоб зменшити чи усунути загрозу явної небезпеки свідка або попередити ревіктимізацію свідка, прокурор може вимагати його допиту суддею з кримінального переслідування із забезпеченням можливості підозрюваному, обвинуваченому, його захиснику, потерпілому та прокурору ставити питання свідку, що допитується.

Більш детально вирішується питання про підстави досліджуваного допиту свідка в ст. 114 КПК Грузії, до яких належать такі:

- а) існує реальна імовірність його смерті або погіршення здоров'я, що може перешкодити його допиту в ході розгляду справи по суті;
- б) він на тривалий час залишає територію Грузії;
- в) не дивлячись на розумні зусилля, для направлення справи до суду на розгляд по суті неможливо знайти інше джерело необхідних доказів;
- г) це необхідно у зв'язку із застосуванням спеціальних заходів захисту.

Суттєво відрізняються від зазначених вище підстави допиту в судовому засіданні під час досудового розслідування за законодавством Литви.

Так, у ч. 1 ст. 184 КПК цієї держави, прокурор звертається до судді досудового слідства з приводу свого наміру про допит свідка, якщо:

- 1) свідка не було на допиті під час розгляду справи в суді;
- 2) свідок під час розгляду справи в суді може змінити свої свідчення або скористатися правом відмови в наданні свідчень;
- 3) свідок надає судді досудового слідства детальні свідчення.

Ознайомлення з вказаними підставами дає можливість констатувати їх деяку суперечливість порівняно з українським законодавством. Теж саме можна сказати й про положення ч. 3 ст. 189 КПК Литви, в якому встановлено, що за ініціативою прокурора допит підозрюваного може проводити суддя досудового слідства у випадку, якщо є підстави вважати, що під час розгляду справи в суді обвинувачений може змінити свої свідчення або скористатися правом відмови дачі свідчень.

У той же час можливість допиту потерпілого суддею досудового слідства за ч. 2 ст. 203 КПК Литви передбачена тільки в разі забезпечення його анонімності.

Досліджуючи вітчизняне законодавство з цього приводу, варто зазначити, що згідно з ч. 1 ст. 225 КПК України підставами для звернення сторони кримінального провадження до слідчого судді з клопотанням про проведення допиту свідка чи потерпілого в судовому засіданні під час досудового розслідування слідчим суддею є існування небезпеки для життя і здоров'я свідка чи потерпілого, їх тяжкої хвороби, наявності інших обставин, що можуть унеможливити їх допит у суді або вплинути на повноту чи достовірність показань.

Для визначення ступеня забезпеченості прав та законних інтересів суб'єктів кримінального процесу, які можуть бути допитані слідчим суддею під час досудового розслідування, розглянемо вищезазначені підстави для проведення такого допиту детальніше.

Так, вичерпний перелік таких підстав міститься тільки в КПК Литви. Про їх відносну визначеність можна говорити й у КПК Грузії, однак очевидно, що така підстава, як неможливість знайти інше джерело необхідних доказів, може бути розтлумачена досить по-різному. Натомість, КПК Молдови та України залишають перелік вказаних підстав відкритим.

Цікавим є формулювання, яке міститься в першому абзаці ч. 3 ст. 109 КПК Молдови, а саме "якщо свідок не зможе бути присутнім при розгляді справи в суді через його виїзд закордон або через інші обґрунтовані причини". Увагу до цього положення привертає те, що при тлумаченні словосполучення "наявність інших обставин" як підстави для допиту слідчим суддею під час досудового розслідування за КПК України, в першу чергу, виникає питання: чи є виїзд особи у відрядження підставою для проведення такого допиту? Фактично КПК Молдови немовби виділяє, підкреслює виїзд закордон серед інших можливих обставин, як таку, що зустрічається найчастіше.

Аналогічну підставу, але більш деталізовану, передбачає й п. б ч. 1 ст. 114 КПК Грузії — тривале залишення території Грузії. Вказівка на тривалість відсутності закордоном, з одного боку, є виправданою, оскільки за наявності ситуації, коли особа планує виїжджати за межі держави на короткий період часу, слідчий, з метою процесуальної економії, може направити справу до суду та не змушувати суддю-магістрата проводити допит свідка, але в той же час існує певний ризик як у часових прорахунках, так і непередбачуваних обставинах

та ін., який врешті-решт унеможливить проведення допиту свідка під розгляду справи по суті.

Слід зазначити, що на практиці слідчі судді не завжди вважають виїзд свідка закордон підставою, яка дозволяє провести його допит у порядку ст. 225 КПК України.

Так, у березні 2014 року слідчий СВ Центрального РВ ММУ УМВС України в Миколаївській області звернувся з клопотанням про допит свідка слідчим суддею на стадії досудового розслідування, яке обґрунтовував, зокрема, тим, що цей свідок планував виїзд до м. Мурманськ Російської Федерації та міг повернутися до України майже через рік. 20 березня 2013 р. у справі № 490/3489/14–к слідчий суддя Центрального районного суду м. Миколаєва постановив ухвалу про відмову в задоволенні вищевказаного клопотання, мотивуючи своє рішення тим, що перебування вказаного свідка на території Російської Федерації не позбавляє можливості здійснити судом його допит, зокрема, шляхом проведення відеоконференції в порядку процедури надання міжнародної правової допомоги [6].

Більш зрозумілими є такі підстави проведення допиту, як існування реальної ймовірності смерті свідка або погіршення його здоров'я, що може перешкодити його допиту в ході розгляду справи по суті (п. а ч. 1 ст. 114 КПК Грузії), та існування небезпеки для життя і здоров'я свідка чи потерпілого, їх тяжкої хвороби, які можуть унеможливити їх допит у суді або вплинути на повноту та достовірність показань (ч. 1 ст. 225 КПК України).

Джерело небезпеки в цих випадках може бути будь-яким — як від злочинних посягань інших учасників кримінального провадження та інших осіб, так і хвороба свідка, потерпілого. Однак елемент суб'єктивної оцінки міститься у формулюванні вітчизняного законодавства в частині можливості існування сторонніх обставин, які можуть вплинути на повноту і достовірність показань свідка, потерпілого, що будуть надані ними в ході судового розгляду. У цьому разі краще говорити не про те, як процесуальними засобами “обійти”, “уникнути” цього впливу і якомога швидше отримати “потрібні” (хай навіть правдиві, об'єктивні) показання, а як захистити особу від цього впливу, тобто застосувати належні заходи безпеки, які нейтралізують цей вплив, оскільки в указаній підставі для допиту свідка, потерпілого слідчим суддею на стадії досудового розслідування мова йде тільки про те, що якоюсь особою на свідка чи потерпілого буде чинитися тиск, через який останні будуть змушені змінити свої показання.

У іншому разі виникатиме ситуація, за якої слідчий, прокурор забезпечать наявність показань, які матимуть доказове значення, а учасник кримінального провадження, що їх надав, залишиться сам на сам з особою чи групою осіб, які йому погрожували, й імовірніше за все будуть продовжувати погрожувати, оскільки наврядчи для таких осіб “вагомим аргументом” припинити чинити тиск на свідка, потерпілого буде те, що цю особу було допитано слідчим суддею під час досудового розслідування.

Більш того, не логічною є ця ситуація у світлі положення, передбаченого ч. 4 ст. 225 КПК України, про те, що суд під час судового розгляду має право допитати свідка, потерпілого, який допитувався відповідно до правил ст. 225 КПК України, зокрема, якщо є необхідність уточнення показань чи отримання показань щодо обставин, які не були з'ясовані в результаті допиту під час досудового розслідування.

Не зовсім зрозумілою, з точки зору вітчизняного законодавства, є підстава проведення допиту суддею з кримінального переслідування, передбачена ч. 3 ст. 109 КПК Молдови — “попередження ревіктимізації свідка”.

Як відомо, віктимізація становить собою процес перетворення особи в жертву злочину, а також результат цього процесу як в одиничному, так і в масовому порядку [7, с. 765]. Відповідно ревіктимізація становить повторення цього процесу. Однак з цього приводу виникає низка запитань.

По-перше, чому свідок, яким за КПК Молдови вважається особа, якій, зокрема, відомі які-небудь обставини, які підлягають встановленню в справі (ст. 90 КПК Молдови), є жертвою злочину, тим більше повторно зазнає процес перетворення в неї під час допиту під час розгляду справи по суті?

У той же час потерпілий — це фізична або юридична особа, якій злочином спричинено моральну, фізичну чи матеріальну шкоду, яка визнана потерпілим у встановленому законом порядку. Досить умовно про певну “долю” віктимізації свідка можна казати хіба що лише тоді, коли йде мова про свідка-очевидця вчинення злочину.

Проте не можна не відзначити певний позитивний момент у такій підставі допиту свідка суддею з кримінального переслідування, зміст якого полягає в тому, що замість проведення допиту спочатку слідчим під час досудового розслідування, а потім суддею під час судового розгляду такий свідок допитується один раз суддею з кримінального переслідування. Тобто свідок не викликається як мінімум двічі на допит під час кримінального переслідування, а отже, менше зазнає на собі вплив діяльності органів державної влади, пов’язаної із здійсненням кримінального провадження, який особисто він може відчувати як повторну віктимізацію.

Досить неоднозначною, з позицій КПК України, за ч. 3 ст. 189 КПК Литви виступає інша підстава для проведення допиту суддею досудового слідства підозрюваного — “за ініціативою прокурора допит підозрюваного може проводити суддя досудового слідства у випадку, якщо є підстави вважати, що під час розгляду справи в суді обвинувачений може змінити свої свідчення або скористатися правом відмови дачі свідчень”.

Між тим, вказану підставу слід розглядати як законний спосіб закріплення стороною обвинувачення показань підозрюваного, які він надав слідчому під час досудового розслідування з тим, щоб вказані показання не могли бути змінені під час судового розгляду, з метою уникнення кримінальної відповідальності.

Деяка інша ситуація складається з допитом свідка, який згідно з п. 2 ч. 1 ст. 184 КПК Литви може бути допитаний суддею досудового слідства, якщо під час розгляду справи у суді він може змінити свої свідчення або скористатися правом відмови в наданні свідчень. У той же час необхідно враховувати, що за ст. 83 КПК Литви свідок, на відміну від підозрюваного, зобов’язаний надавати правдиві свідчення про відомі йому обставини у справі.

Необхідно зазначити, що, не дивлячись на відсутність у вітчизняному законодавстві таких формулювань підстав для проведення допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування, які закріплені в КПК Литви, українські правозастосовники шляхом тлумачення положень ч. 1 ст. 225 про “інші обставини” проведення такого допиту вважають за можливе допитувати свідка через імовірності зміни ним своїх показань.

Так, у лютому 2013 року слідчий СВ Зачепилівського РВ ГУ МВС України в Харківській області звернувся з клопотанням до слідчого судді про проведення

допиту свідка в порядку ст. 225 КПК України, в якому виклав таке. У грудні 2012 року невстановлена особа шляхом пошкодження шиферного даху проникла в приміщення складу, розташованому в одному з селищ Зачепилівського району Харківської області, звідки скоїла крадіжку 6 тонн насіння соняшнику, внаслідок чого було заподіяно шкоду на суму 26 700 грн. Під час допиту як свідка одна з осіб зізналася в тому, що крадіжку насіння соняшника скоїла вона у співучасті з двома іншими особами. Так, під час досудового розслідування виникла необхідність у проведенні допиту одного із свідків, який є батьком особи, що зізналася у скоєнні злочину, слідчим суддею, оскільки цей свідок міг змінити свої показання під час розгляду справи в суді на користь сина.

Слідчий суддя у справі № 620/139/13-к постановив ухвалу, якою задовольнив вищевказане клопотання слідчого [8].

Проведений аналіз переліку суб'єктів, які можуть допитуватися слідчим суддею під час досудового розслідування, а також підстав, з якими пов'язана можливість проведення їхнього допиту, дозволяє стверджувати таке.

По-перше, законодавство кожної держави вирішує вказані питання з урахуванням власних правових традицій. Так, якщо КПК Молдови та Грузії надають можливість бути допитаним тільки свідку, то КПК Литви передбачає проведення такого допиту як свідка, так і підозрюваного та потерпілого. Але в той же час можливість допиту потерпілого за КПК Литви безпосередньо залежить від застосування до нього заходів безпеки, що є суттєвим недоліком.

КПК України, в свою чергу, надає право стороні кримінального провадження звернутися із клопотанням про проведення допиту слідчим суддею під час судового розгляду тільки свідка та потерпілого. Однак таке законодавче положення слід вважати недосконалим (як і положення проаналізованих КПК інших країн) через інші обставини.

Немає жодних підстав вважати, що підстави для допиту слідчим суддею під час досудового розслідування неодмінно оминуть підозрюваного. Всі ті випадки, про які йдеться в ч. 1 ст. 225 КПК України, можуть мати місце і в його житті. Але виникає питання: чому для проведення допиту свідка і потерпілого в разі настання таких підстав є можливість сторони кримінального провадження звернутися з відповідним клопотанням, а з клопотанням про допит підозрюваного — ні? Жодного пояснення з цього приводу КПК України не містить.

Тому такий учасник кримінального провадження, як підозрюваний обов'язково має бути включений до переліку осіб, які можуть бути допитані слідчим суддею під час досудового розслідування.

Невичерпний перелік обставин, за яких осіб може бути допитано слідчим суддею під час досудового розслідування, дійсно породжує певні складнощі при практичній реалізації положень ст. 225 КПК України. Але в той же час зарубіжний досвід і вітчизняна практика вказують на те, що сформулювати всі можливі підстави для проведення такого допиту таким чином, щоб забезпечити права і законні інтереси учасників кримінального провадження належним чином, неможливо. Тому їх перелік в КПК України має бути залишено відкритим, але з урахуванням положень законодавства Молдови, не дивлячись на наведені приклади з діяльності вітчизняних судових органів. У ч. 1 ст. 225 КПК України має бути включена така підстава для проведення допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування, як “виїзд підозрюваного, свідка та потерпілого за кордон”.

Отже, на підставі проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що поява ст. 225 КПК України є, безумовно, позитивним кроком у реформуванні кримінального процесуального законодавства, зробленим з урахуванням позитивного зарубіжного досвіду, однак вона потребує вдосконалення. Зокрема пропонується викласти перше речення ч. 1 ст. 225 КПК України таким чином: “У виняткових випадках, пов’язаних із необхідністю отримання показань підозрюваного, свідка чи потерпілого під час досудового розслідування, якщо через існування небезпеки для їх життя і здоров’я, тяжкої хвороби, виїзду за кордон, наявності інших обставин, що можуть унеможливити їх допит у суді або вплинути на повноту чи достовірність показань свідка чи потерпілого, сторона кримінального провадження має право звернутися до слідчого судді із клопотанням провести допит підозрюваного, свідка чи потерпілого в судовому засіданні, в тому числі одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб”.

Саме в такій редакції ст. 225 КПК України буде містити всі необхідні елементи для належного забезпечення прав і законних інтересів усіх учасників кримінального провадження при потребі їх допиту слідчим суддею на стадії досудового розслідування.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651–VI [Текст] // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — № 9–10, № 11–12, № 13. — Ст. 88.
2. Шумило, М. Є. Досудові і судові докази у КПК України [Текст] / М. Є. Шумило // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. — 2013. — № 1. — С. 82–86.
3. Стандарты справедливого правосудия (международные и национальные практики) [Текст] / Т. Г. Морщакова, М. Р. Воскобитова, Г. В. Диков, С. А. Насонов ; под ред. Т. Г. Морщаковой. — М. : Мысль, 2012. — 584 с. — Серия “Свобода и Право”.
4. Новый экономический и юридический словарь [Текст] / под ред. А. Н. Азрилияна. — М. : Институт новой экономики, 2003. — 1088 с.
5. Банчук, О. І знову про “проблеми” нового КПК [Текст] / О. Банчук // Юридичний вісник України. — 2013. — № 6 (919). — 9–15 лютого.
6. Ухвала Центрального районного суду м. Миколаєва від 20.03.2013 р. у справі № 490/3489/14–к [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/38036071>.
7. Криминология [Текст] : учеб. / под ред. В. Н. Кудрявцева и В. Е. Эминова. — [4-е изд., перераб. и доп.]. — М. : Норма, 2009. — 800 с.
8. Ухвала Зачепилівського районного суду Харківської області від 25.02.2013 р. у справі № 620/139/13–к [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/29688118>.

*Рекомендовано до друку кафедрою кримінального процесу
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 7 від 19 грудня 2014 року)*

Надійшла до редакції 25.12.2014

Шингарев Д. А. Иностранный опыт проведения допроса следственным судьей на стадии досудебного расследования

Исследован иностранный опыт проведения допроса следственным судьей на стадии досудебного расследования в таких государствах, как Франция, Молдова, Литва, Грузия. Обращено внимание на вопросы, посвященные субъектному составу допроса указанного вида, основаниям, в связи с которыми он проводится, а также обеспечению прав и законных интересов лиц при его осуществлении. Анализ указанных вопросов, а также примеров из правоприменительной практики, позволяет сделать вывод, что на сегодняшний день ст. 225 Уголовного процессуального кодекса Украины требует нормативного усовершенствования. В частности, предлагается расширить круг субъектов, которые могут быть допрошены следственным судьей в ходе досудебного расследования, а также оснований для проведения такого допроса. В то же время обосновано, что закрепление в Уголовном процессуальном кодексе Украины исчерпывающего перечня обстоятельств для проведения допроса следственным судьей на стадии досудебного расследования является нецелесообразным.

Ключевые слова: допрос, досудебное расследование, следственный судья, обеспечение прав.

Shingarov, D. O. Foreign Experience of Interrogation by Investigation Judge during the Preliminary Investigation

The article investigates the experience of interrogation by investigation judge during the preliminary investigation in foreign countries as France, Moldova, Lithuania, Georgia. Attention is paid to the questions devoted to the subjects of interrogation of this type, reasons, due to which it is conducted and ensurance of the rights and interests of persons, during this interrogation. The analysis of these issues, as well as examples of practice, suggest that the Article 225 of the Criminal procedural code of Ukraine, needs legislative improvement. In particular, it is proposed to extend the range of subjects that can be examined by investigation judge during the preliminary investigation and the reasons of this interrogation. At the same time it is proved, that consolidation of the extensive list of reasons for interrogation by investigation judge during the preliminary investigation in the Criminal procedural code of Ukraine is pointless.

Keywords: interrogation, preliminary investigation, investigation judge, rights ensurance.

